EKA 112 | Kai Lobjaka kõne

Tere õhtust EKA ja EKA külalised.

Minul on hea meel kõneleda siin täna Eesti Kunstiakadeemia nõukogu poolt.
Me oleme siin esindatud kahe liikmega, mina ja Kaido Ole, et kõlaks mitmehäälsus.
Me oleme erinevad väga mitmel moel, sh erialaselt aga nõukogu on meid kokku toonud.
Oleme mõlemad EKA vilistlased ja mõistagi uhked selle üle. Mina astusin koolist maailma kasvamaks kunstiteadlaseks ja Kaido maalijaks.

Minule isiklikult on tundunud nii läbi oma õpingute kui ka põgusa õpetamiskogemuse kaudu, et EKA annab lisaks erialastele oskustele ja võimele areneda valdkondlikult peenhäälestatumaks erakordselt hea üldkultuurilise põhja maailma mõistmiseks ja kaasamõtlemiseks - teadmised ja oskused, suunataju, tundlad ja haistmise, et olla kõige paremas mõttes samaaegselt nii tundlik kui ka julge. See on midagi, mis meid kõiki ühendab ja ma usun, et see nii jääb. On oluline, et see nii jääks.

Kunstiajaloolasena näib, et kooli 112. sünnipäeval on kohane meenutada ligi sajand tagasi, 1928. aastal ilmunud õpilastöid tutvustava väljaande sissejuhatust, kus nenditakse, et kooli ülesanne on muuhulgas tõsta ühiskonna teadlikkust kunstist. Seal kirjutati, et “Õieti palju inimesi ei suuda kunstide ülesandeid omale selgelt ette kujutada (ja rakenduskunst on mitmelegi tundmatu ala)” ning selleks on kunstikooli vaja. Samast, kooli kandvast rollist selle arusaamise vormimisel kõneles mõned aastad hiljem, 1934. aastal ka kooli tollane juht Voldemar Päts. Sellest lähtus 1930. aastatel omakorda aktviine ja päris suur osa vilistlaskonnast, kes nägid endal rolli kunsti ja loomingu laiemalt propageerimisel ning mõistetavaks tegemisel korraldades nii näituseid kui andes välja ajakirja.

Kooli roll pildi avardamisel ja kujundamisel, kunsti ja kultuuri mõistmisel on midagi, mida tehakse EKAs tänaseni - olles suunav jõud selle juures, kuidas loomingut mõistetakse ja väärtustatakse.
EKA on olnud läbi aegade koht, kus mõeldakse avatult ja kriitiliselt, pakutakse lahendusi ja mõistetakse tolerantsi olulisust. Ka see on midagi, mis ühendab meid kogukonnana nii tänases päevas kui ka minevikuga. Ja see on olemise viis, mis kandub kaugele edasi koolist, see kiirgab ühiskonda ja neid kiiri tuleb hoida elus.

Vilistlastena oleme me kindlasti selle kooli toimimise ja tegevuste suhtes eriti tähelepanelikud. Me saame olla ka üheks oluliseks kihiks selle kooli tugevas ja terves aluspinnases. Ma kutsun sellega üles mõtlema oma tähenduse üle vilistlasena ning endalt küsima kuidas seda rolli sisustada ning EKAt tema tegevustes toetada. See on selline pikemaajalisem kodune ülesanne.

Nõukogu poolt vaadates on hea meel näha kui tervelt kool hingab ja kui positiivselt reaktiivne on ta nii loomeväljal kui laiemalt, kaasatuna erinevatesse protsessidesse ühiskonnas.

Ma soovin kõigile, nii teile kui meile, palju õnne EKA sünnipäeva puhul ja eelkõige jätkuvat kriitilist meelt, julgust küsida ja eksperimenteerida ning olemasolevat ümber mõtestada.

Koolil on erakordselt suur jõud muuta elusid ja elu meie ümber.

Palju õnne, armas EKA.